

Begroting 2019

Voorzitter,

Op de eerste plaats dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de begroting 2019 die nu voor ons ligt. De vertaling van 'Handen Ineen', tezamen met de door deze raad gezette accenten tijdens de behandeling van de kadernota was op zich al een grote uitdaging. Neem daarbij de teleurstellende Rijksbijdrage uit de september circulaire en de financiële druk die Den Haag op alle gemeenten legt met de te lage bijdragen voor Jeugdzorg, dan is het prijzenswaardig dat er nu een gedegen begroting met positief meerjarenperspectief voor ons ligt.

Veel gemeenten in Nederland maken namelijk financieel gezien een moeilijke tijd door. De decentralisatie van het sociaal domein van al enkele jaren terug legt nog steeds een fors beslag op onze middelen. Daar waar in Den Haag inmiddels het geld tegen de plinten aan omhoog klotst en we met grote overschotten te maken hebben, wordt vastgehouden aan te lage budgetten richting gemeenten op het gebied van zorg. Het ooit zo heilige principe van 'samen trap op en trap op' lijkt inmiddels ver te zoeken. Dit vraagt om een aanhoudende inzet van ons allen om hier nadruk op te leggen naar het Rijk toe. Bij voorkeur samen met de Peelgemeentes of nog beter, de MRE-regio.

Dit beperkt ons wel in de keuzes die we kunnen maken, waartoe Laarbeek gelukkig nog steeds toe in staat is. Dat er reserveringen getroffen gaan worden om ons huidige voorzieningenniveau te handhaven zien wij als niet meer dan logisch. ABL blijft staan voor een juiste balans tussen lage lasten en een goed voorzieningenniveau. Een situatie waar we in Laarbeek al jaren trots op zijn, zeker ook in vergelijking met omringende gemeenten. Wij hebben ons daarom altijd hard gemaakt om de OZB in deze vergelijking laag te houden en bij voorkeur hierop alleen een inflatiecorrectie toe te passen. Dit was ook als zodanig in de begroting van 2018 opgenomen om vanaf 2021 te gaan toepassen. In het nu voorliggende voorstel is dit echter weer teruggedraaid naar de al jaren gehanteerde jaarlijkse verhoging van 3% tot en met 2022. Als argumentatie wordt een koerswijziging genoemd, onder andere met betrekking tot verwachte kosten in het sociaal domein. Met de aanpassing van de verhoging van de OZB hebben we moeite. Wij willen daarom graag in het eerste deel van 2019, ruim voor het opstellen van de kadernota, een discussie voeren in de raad waarin we met elkaar in debat gaan over hoe we meer grip kunnen krijgen op onze uitgaven. En hoe en wanneer we in de toekomst toch op een situatie kunnen uitkomen dat de OZB alleen met een inflatiecorrectie aangepast hoeft te worden. Hierbij willen we bezien of en op welke manier we de bezuinigingstaakstelling die we voor onszelf hebben, ook kunnen doorvertalen naar onze samenwerkende partners zoals ODZOB, Senzer, Vierbinden en anderen. Discussie over welke resultaten we voor onze middelen mogen verwachten en hoe we ook daar beter de tering naar de nering kunnen zetten. Want dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en niet alleen van de gemeente zelf.

Zoals terecht gesteld in de begroting willen onze inwoners zich veilig voelen. Enerzijds kan een veilige leefomgeving worden afgedwongen door handhavers, denk aan politie en BOA's, anderzijds wordt een oproep gedaan aan de inwoners om een actieve bijdrage te leveren. Er wordt voorgesteld om een projectvoorstel te maken dat gericht is op het stimuleren van inwoners om medeverantwoordelijkheid te dragen voor een veilige samenleving. Daar hebben we begrip voor, maar beseft moet worden dat dit niet voor iedereen meevalt. Met grote regelmaat horen wij terug dat onze inwoners best initiatief willen nemen, maar dat er ook angst is om melding te doen. Er is angst voor represailles, denk aan een grote mond, intimidatie of erger. Hier vragen wij aandacht voor.

Wij stellen daarom voor om per kern onze inwoners de mogelijkheid te bieden om op vaste tijden per week bij onze BOA's in combinatie met de wijkagenten, melding te kunnen maken van onveilige situaties en eventueel andere misstanden. Maar nog belangrijker hierbij is een terugkoppeling van wat er mee gedaan is of wordt, want het gebrek hieraan is een regelmatig gehoorde klacht.

In de strijd tegen onder andere ondermijning willen wij hierbij nogmaals onze steun en waardering uitspreken naar onze burgemeester en het PIT team.

Op dit moment kunnen we toch wel spreken over een verhitte woningmarkt. We zien dat in Laarbeek behoorlijk wordt gebouwd. Dat is een goede zaak. Lieshout en Aarle-Rixtel hebben hierbij prioriteit gekregen, waarvoor wij al lange tijd pleiten. De groene activiteiten zoals Entente Florale en Groenstrijd 2.0 hebben Laarbeek qua duurzaamheid en vergroening op de kaart gezet. Wij steunen dan ook van harte de opmerking in de begroting dat "open en groene ruimte behouden moet blijven". Echter, met betrekking tot bijvoorbeeld Lieshout wordt geschreven dat er een locatiestudie zal worden verricht naar de beschikbare en geschikte inbreidings- en transformatielocaties in de kern Lieshout. Dit lijkt in tegenspraak tot de eerste gestelde ambitie. Kan het college dit toelichten? ABL is voor behoud van groene ruimten. Graag willen wij daarom komend jaar met het college in debat over hoe we woningbouw op middel- en lange termijn kunnen garanderen, zonder afbreuk te doen aan het groene karakter van onze gemeente en dus hierbij transformatie de voorkeur geven boven inbreiding.

De ambitie om gelden te reserveren om toekomstige projecten uit de studie Bundelroute op te gaan pakken is positief. Concrete plannen rondom de Beekse Brug zijn al lange tijd meer dan gewenst en zullen in gelijke tred met de aanpak van de N279 aangepakt moeten worden. De genoemde reservering hiervoor van 3 miljoen lijkt erg hoog aangezien ook de Provincie, Helmond en Gemert-Bakel zullen meebetalen aan de oplossing. Het is namelijk niet alleen een Laarbeeks probleem.

Qua verkeersveiligheid zijn behoorlijk wat stappen gezet, denk aan het aanpakken van de N615 en het opknappen van het Broek in Mariahout. Er is echter nog genoeg te doen. Onlangs verscheen een rapport over de situatie rondom de Donkse brug, waar wij al eerder onze zorgen over hebben uitgesproken. Wij zien nu in dit rapport een eerste aanzet tot verbetervoorstellen. Echter, in de begroting zijn nog geen middelen gereserveerd om tot een aanpak te komen. Hierover dienen we een **amendement** in.

In 2016 hebben we als ABL duidelijk te kennen gegeven dat we akkoord gaan met het ondernemersfonds mits er een tussentijdse evaluatie zou komen. Er is begrip dat dit iets meer tijd nodig heeft en dat daarom de oorspronkelijke termijn van 1 juli jl. is uitgesteld. Van afstel van de evaluatie mag echter geen sprake zijn. Wij vragen het college om afspraken te maken met het Ondernemersfonds, zodat er begin 2019 alsnog de evaluatie komt en de motie uit 2016 zoveel als mogelijk wordt nageleefd.

De zorg staat aardig op poten, de financiering helaas nog niet. Extra aandacht voor jeugdzorg en jongerenparticipatie blijft gewenst. Met als recent voorbeeld het Hamelijnckhof in Beek en Donk. Oplossingen dienen vaker gezocht te worden in een eerder stadium, met daarbij de nadruk op samen, om verwijdering tussen groepen in onze samenleving te voorkomen.

Tenslotte kijkend naar de Algemene Reserves zien we de komende jaren een beleid van structureel sparen voor grote uitgaven, wat een verstandige keuze is. We zien daarnaast ook forse geoormerkte reserveringen en onttrekkingen uit de reserves die de al jarenlange sterke positie van Laarbeek verzwakken. Graag horen we van het college haar visie hierop.

Voorzitter, tot zover in eerste instantie.